

Πήτερ Σάφερ «Ο Ντέντεκτιβ» από το Κ.Θ.Β.Ε. στο «Βασιλικό Θέατρο»

kavalawebnews.gr/politismos/kritiki-theatrou/πητερ-σαφερ-ο-ντεντεκτιβ-απο-το-κ-θ-β/

March 13, 2022

Πρόλογος

Η ζήλεια είναι ένα από τα πιο έντονα συναισθήματα που μπορεί να βιώσει ο άνθρωπος. Διαχρονική ψυχοπαθητική αδυναμία, δεν περιορίζεται από τον χρόνο μήτε από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα μιας συγκεκριμένης εποχής. Ταλανίζει τον άνθρωπο από την ύπαρξη του. Σταδιακά μεταβάλλεται σε ψυχαναγκασμό με βλαβερές συνέπειες, μεγάλες ανατροπές, άλλοτε κωμικές κι άλλοτε τραγικές, συνήθως δε, τραγελαφικές. Μέσα σε μια ερωτική σχέση η ένταση αυτού του συναισθήματος και ο τρόπος εκδήλωσής του παίζει σημαντικό ρόλο, τόσο για την πορεία όσο και για την ποιότητα της σχέσης.

Τα κύρια συναισθήματα κάτω από τη ζήλεια είναι ο φόβος κι ο θυμός. Ο σύντροφος που ζηλεύει τον άλλον έχει την τάση να αισθάνεται μειονεκτικά για τον εαυτό του, δε νιώθει ασφάλεια, συνδέεται άμεσα με την έλλειψη αυτοεκτίμησης, βιώνει έντονο άγχος και αναλώνεται σε καταστροφολογικές σκέψεις και σενάρια. Βρίσκεται σε συνεχή αμφισβήτηση και προσπαθεί να ελέγχει συνεχώς τον σύντρόφό του. Αυτός είναι ο καμβάς όπου ο Πήτερ Σάφερ κέντησε την ιστορία του.

Η υπόθεση

Ο Τσαρλς Σίντλεϊ, ένας μεσήλικας λογιστής, γίνεται καχύποπτος για τις ακαταλόγιστες κινήσεις της νεαρής συζύγου του Μπελίντα, και προσλαμβάνει έναν ιδιωτικό ντετέκτιβ να την ακολουθήσει.

Η Μπελίντα διασχίζει τους δρόμους της πόλης και ξοδεύει τον χρόνο της σε άσκοπους περιπάτους. Ένας εκκεντρικός τύπος, ο ντεντέκτιβ Χριστοφόρου, την ακολουθεί σε όλες τις διαδρομές της ή μήπως τον ακολουθεί εκείνη; Οι δυο τους, αναπτύσσουν μια παράδοξη, σιωπηλή σχέση.

Μέσα από μια απλή κωμική ιστορία έρωτα και απιστίας, ο Πήτερ Σάφερ, χρησιμοποιώντας στοιχεία αστυνομικού μυθιστορήματος και φάρσας, δημιουργεί ένα έργο που υπονομεύοντας τις κοινωνικές συμβάσεις, ισορροπεί ανάμεσα στην κωμωδία και την κοινωνική σάτιρα.

Ο συγγραφέας

Ο Πίτερ Σάφερ (15 Μαΐου 1926 – 6 Ιουνίου 2016) γεννήθηκε στο Λίβερπουλ. Γιος ενός υπαλλήλου μεσιτικού γραφείου, έκανε καριέρα στη συγγραφή θεατρικών έργων. Ο Πίτερ Σάφερ ήταν δίδυμος αδελφός του Άντονι Σάφερ, του σεναριογράφου και θεατρικού σκηνοθέτη που πέθανε το 2001.

Πριν ανακαλύψει το ταλέντο του στη δραματουργία, ο Πίτερ Σάφερ εργάστηκε ως υπάλληλος βιβλιοπωλείου και βοηθός βιβλιοθηκάρου στην Νέα Υόρκη.

Πολλά από τα θεατρικά του έργα μεταφέρθηκαν και στη μεγάλη οθόνη, με τεράστια επιτυχία. «Ο Πίτερ Σάφερ ήταν ένας από τους μεγαλύτερους συγγραφείς της γενιάς του και το Εθνικό Θέατρο ήταν εξαιρετικά τυχερό που είχε μια τόσο καρποφόρα και δημιουργική σχέση μαζί του» ανέφερε χαρακτηριστικά ο διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου της Βρετανίας Ρούφους Νόρις.

Ο Πίτερ Σάφερ

Ο Σάφερ βραβεύτηκε με Όσκαρ καλύτερου σεναρίου για την ταινία «Αμαντέους» ενώ είχε κερδίσει και βραβείο Τόνι για το «Εκβουζ», καθώς και το βραβείο Circle Critics 'New York.

Μετά την επιτυχία του Amadeus, ο Shaffer έγραψε το έργο Lettice and Lovage ειδικά για την Dame Maggie Smith το 1986, για το οποίο η Maggie Smith κέρδισε το βραβείο Tony για την καλύτερη ηθοποιό το 1990.

Ο Πήτερ Σάφερ με την εξαιρετική ικανότητα που διέθετε να προσαρμόζει τη γραφή του σε διαφορετικά θεατρικά είδη, μεταπηδούσε με ευκολία από τα φιλοσοφικά δράματα στις ελαφριές κωμωδίες. Η σφικτή δομή και η σταδιακή ανάπτυξη της πλοκής των έργων του, καθώς και ο εξαιρετικός έλεγχος πάνω στο υλικό του (στις καταστάσεις και στους χαρακτήρες που έπλαθε), έφερναν τα κείμενά του πολύ κοντά στα πρότυπα του καλοφτιαγμένου έργου. Η μαεστρία με την οποία χειριζόταν τη γλώσσα, οι κομψοί διάλογοι και η ικανότητα που τον διέκρινε στην ανάπτυξη μιας ιστορίας, είναι ορισμένα από τα στοιχεία εκείνα που χαρακτηρίζουν τη δουλειά του. Γράφοντας σε μια εποχή που στο βρετανικό θέατρο η κυρίαρχη τάση ήταν η ενασχόληση με πολιτικά ζητήματα (και μάλιστα υπό το πρίσμα της αριστερής ματιάς), ο Σάφερ κατάφερε να καταξιωθεί επιμένοντας στο δικό του προσωπικό στυλ.

Η παράσταση

Διάβασα το δελτίο τύπου και υπέθεσα ότι αυτό το έργο είναι, βασικά, μια κωμωδία ντεμοντέ σαλονιού, αλλά στη θέαση της παράστασης διαπίστωσα ότι οι χαρακτήρες είναι κάπως πιο περίπλοκοι από ό,τι φαίνονταν στην αρχή.

Η γλυκόπικρη μονόπρακτη κωμωδία παίζεται, συνήθως, δεμένη με ένα ακόμη μονόπρακτο του Σάφερ, το «δημόσιο αυτί», αλλά και από μόνη της μας ανοίγει ένα συναρπαστικό παράθυρο στην ταραχώδη αλλαγή της κοινωνικής στάσης απέναντι στον

έρωτα στη δεκαετία του '60, μέσα από έναν παιγνιώδη συνδυασμό πάθους, κωμωδίας και δράματος.

Ο «Ντέντεκτιβ» διαδραματίζεται σε ένα κομψό Λονδρέζικο λογιστικό γραφείο (σκηνογραφική επιμέλεια Δανάη Πανά) και, παρότι παλιομοδίτικη ατμόσφαιρα, μπορεί κανείς να υποστηρίξει ότι το θέμα της φθίνουσας σχέσης μεταξύ συζύγων αντηχεί ίδια και απaráλλακτα και στον σύγχρονο κόσμο.

Το έργο έχει μια ιδιόμορφη πλοκή, αλλά κατά τόπους ο συγγραφέας προσπαθεί σκληρά να δημιουργήσει έναν πολυσήμαντο χαρακτήρα γυναίκας και σωρεύει ιδιαιτερότητες σ' αυτόν, ώστε η Μπελίντα να καταστεί από «κυνηγημένη», «κυνηγός». Η κορύφωση έρχεται λίγο – πολύ, νωρίς. Η αποκάλυψη συμβαίνει περίπου στη μέση της δράσης κι ένας τεράστιος διάλογος στη συνέχεια, κάνει το έργο να χάσει την ελκυστικότητά του. Μέχρι εκείνο το σημείο, λοιπόν, είναι ενδιαφέρον και κάπως συναρπαστικό, αλλά μετά την αποκάλυψη της ανατροπής της πλοκής, η γοητεία ξεθωριάζει.

Η σκηνοθεσία της Έφης Δρόσου εστιάζει στην εποχή, όπου πράγματι αυτές οι κωμωδίες με κοινωνικό υπόβαθρο μπορούσαν να επιφέρουν μια αλλαγή στο status, ως ένα βήμα μπροστά, ως μια πόρτα ανοικτή σε σύγχρονες θέσεις και στάσεις ζευγαριών, μέσα σε μια ταλανιζόμενη από τη συνήθεια του χρόνου σχέση. Σήμερα, είναι μεν διασκεδαστική σατιρική κωμωδία, αλλά εισπράττεται ως νότα νοσταλγίας μιας ένδοξης εποχής αναγέννησης, παρά ως μάθημα-κατήχηση στις διαπροσωπικές σχέσεις. Επομένως, δεν μπορούμε να χαρακτηρίσουμε το έργο μια επιβαλλόμενη γραμμή, μέσω τέχνης, μεταβολής προσώπου της κοινωνίας, όπως τότε επιχείρησε να κάνει ο Πήτερ Σάφερ στη Βρετανία. Και το είχε καταφέρει.

Ωστόσο, η παράσταση κυλά σε μια ανάλαφρη κωμωδία που χαρίζει γέλιο στο κοινό και ευκαιρίες σε τρεις ηθοποιούς του Κ.Θ.Β.Ε. να δείξουν την υποκριτική τους δεινότητα. Επιπλέον, μπορούμε να κρατήσουμε κι ένα «διά ταύτα», ότι «η καχυποψία και η ζήλια

μπορεί να αποβούν μοιραίες για ένα ζευγάρι, ιδιαίτερα όταν όλα δεν είναι όπως φαίνονται».

Τα σκηνικά και τα κοστούμια (Χρήστος Μπρούφας) στα ζωντανά χρώματα της δεκαετίας του '60, η μουσική μια αντίστοιχη ηχοχρωμη ομπρέλα στη βροχή των διενέξεων, παρεξηγήσεων, ανατροπών και χορευτικών κινήσεων. Οι φωτισμοί του Στέλιου Τζολόπουλου, στο πνεύμα της εποχής.

Θα θέλαμε ένα μπόλιασμα μεσογειακού ταπεραμέντου με τη μουντή αγγλική εσωτερικότητα χαρακτήρων, μιας και ο ντεντέκτιβ Χριστοφόρου εμφορείται –σύμφωνα με το κείμενο- από ελληνική ιδιοσυγκρασία, γεγονός που θα μπορούσε να διαταράξει ισορροπίες και να δημιουργήσει μια περισσότερο ιλαρή ατμόσφαιρα.

Όμως, δεν το θέλησε η σκηνοθεσία κι ο Έλληνας ντεντέκτιβ δεν έχει ούτε μια ικμάδα νησιωτικής νοοτροπίας, κάτι που, σίγουρα, κυριαρχεί στο DNA του. Θα μπορούσε, για παράδειγμα, να μασουλά κάτι original ελληνικό, αντί των αμυγδαλωτών, έστω ένα βαλσαμόχορτο Ρόδου ή να υιοθετήσει μια φράση από την ντοπιολαλιά της γενέτειράς του.

Ο χαρακτήρας που ερμηνεύει απολαυστικά ο Δημήτρης Διακοσάββας , όπως και οι συνοδοιπόροι του στην παράσταση Θοδωρής Πολυζώνης και Νατάσσα Δαλιάκα, έχουν έντονη την επιτηδευμένη εκφορά του λόγου, σαν ένα στίγμα αγγλικού φλέγματος. Το εισπράττω ως σκηνοθετικό εύρημα.

Εν κατακλείδι, πρόκειται για μια παράσταση που αν δεν κομίζει νεωτερισμούς και φρέσκα μηνύματα στις διαπροσωπικές σχέσεις, διασκεδάζει το κοινό και το δραπέτευει, έστω πρόσκαιρα, από τη σκληρή πραγματικότητα.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Μετάφραση / Σκηνοθεσία: Έφη Δρόσου

Σκηνογραφική Επιμέλεια: Δανάη Πανά

Κοστούμια: Χρήστος Μπρούφας

Μουσική: Στέλιος Ντάρας

Φωτισμοί: Στέλιος Τζολόπουλος

VideoArt: Βαλλεντίνα Κόππη

Οργάνωση παραγωγής: Αθανασία Ανδρώνη

Διανομή

Τζούλιαν: Δημήτρης Διακοσάββας

Τσαρλς: Θοδωρής Πολυζώνης

Μπελίντα: Νατάσσα Δαλιάκα

ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΟΥ
SAFETY24.GR -
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
& ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ